

Fővárosi Ítéltábla

13.Gf.40.582/2011/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Mancsiczky Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a Reiner Ügyvédi Iroda (1139 Budapest, Szegedi út 12. fszt. 1. szám, ügyintéző: dr. Reiner Zoltán ügyvéd) által képviselt alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2011. január 13-án kelt 10.G.40.020/2010/22. számú ítélete ellen az alperes részéről 23. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 10.000 (Tízezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy az alperes részleges költségmentessége folytán le nem rótt 159.360 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a perben nem álló - 5.000.000 forint törzstőkével alakult - Lakberendezési Kft.-t (a továbbiakban:

adós) a cégbíróság 2005. április 20-án jegyezte be a cégnyilvántartásba. Az alperes 2006. december 11-től kezdődően az adós ügyvezetője volt. Az adós és a felperes között 2005. április 5-én létrejött bérleti szerződésből eredően az adósnak mindösszesen 2.656.000 forint tartozása keletkezett a felperessel szemben. Az adós 2007. éves mérlegbeszámolójában az 5.000.000 forint jegyzett tőkével szemben a saját tőke összege 2.656.000 forint volt. Az adós a tevékenységét 2007-ben annak ellenére folytatta, hogy már ekkor fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Ezt követően az adós a számviteli törvényben foglalt kötelezettségét nem teljesítette, mert a 2008. évre szóló éves beszámolóját nem helyezte letétbe és nem gondoskodott annak közzétételéről sem. Az adós 2008. december 31-ére a vagyonát elvesztette, saját tőkéjének összege mínusz 10.320.000 forintra csökkent. Az adós 2009. július 8-tól kezdődően felszámolás alatt áll, a felperes a felszámolási eljárásában a hitelező igényét bejelentette, amelyet a felszámoló 3.895.122 forint tőke és 2.713.336 forint késedelmi kamat erejéig visszaigazolt.

A felperes 2010. január 27-én indított keresetet az alperessel szemben annak megállapítása iránt, hogy az alperes, mint az adós vezető tisztségviselője, az adós fizetéseképtelenségi helyzetének bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladatát nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, ezért a felszámolási eljárásban meg nem térülő követelés erejéig a felperessel szemben teljes magánvagyonával helytállni tartozik. A felperes a kereseti kérelmét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (2) bekezdésére alapította, amelynek alátámasztásaképpen az adós és a felperes között létrejött bérleti szerződésből eredő 2007. december 31-től esedékes 2.656.000 forint tartozásra hivatkozott. Előadta, hogy az alperes mint vezető tisztségviselő felelősségét a mérleg letétbe helyezésének elmulasztása miatt vélelmezni kell.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azt a tényt nem tette vitássá, hogy az adós és a felperes által megkötött bérleti szerződés alapján az adósnak a felperes által

meghatározott mértékű tartozása keletkezett a felperessel szemben. A védekezését arra alapította, hogy vezető tisztségviselőként a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján járt el. Megpróbálta rendezni a felperes tartozását, illetőleg beszámítást is kért a felperestől. Hivatkozott arra is, hogy a hitelezők követelésének csökkentése érdekében a magánvagyonából is jelentős összegeket fordított a tartozások rendezésére. A célja az volt, hogy a társaság fennmaradjon. A 2008. évi mérleget elkészítette, azt fel is adta, azonban nem tudott nyilatkozni arra, hogy a közzététel és a letétbehelyezés miért nem történt meg.

Az elsőfokú bíróság a 2011. január 13-án kelt 10.G. 40.020/2010/22. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes, mint a Cg.13-09-112643 cégjegyzékszám alatt bejegyzett Lakberendezési Kft. „fa” vezető tisztségviselője a magánvagyonából is korlátlanul helytállni tartozik a felperes felé 2.656.000 forinttal és ezen összeg után 2007. december hó 31. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat mértékével megegyező kamatával, amennyiben a felszámolási eljárás során a felperes ezen igénye nem, vagy csak részben térül meg. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 52.000 forint perköltséget, amelyből 25.000 forint az ügyvédi munkadíj, ami 5.000 forint áfa összeget tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában idézte a Cstv. 33/A. § (1) bekezdését és (2) bekezdését, valamint a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. § (3) bekezdését és a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 153. § (1) bekezdését és a 11. § (1) bekezdését. Megállapította, hogy az alperes nem tett eleget az Sztv. 11. § (1) bekezdésében és a 153. § (1) bekezdésében írt kötelezettségének. Erre az esetre a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése azt a vélelmet állítja fel, hogy az alperes a fizetéseképtelenségi helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek az elsődlegessége alapján látta el. A vélelem megdönthető, azonban a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.)

164. § (1) bekezdése alapján a vélelemmel szemben a bizonyítási kötelezettség az alperest terhelte. Az alperes azonban csak tényállítást tett az elsőfokú eljárás során, de bizonyítékot nem jelölt meg, így az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében előírt vélelmet megdönteni nem tudta, amelynek következtében a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell, ezért a felperes ki nem elégített hitelezői igényéért teljes vagyonával helytállni tartozik.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Előadta, hogy abban az időszakban, amikor az adós vezető tisztségviselője lett, a felperessel megkötött bérleti szerződés már hatályban volt, azt a korábbi ügyvezető kötötte. Ügyvezetővé választásával egyidejűleg megvásárolta az adós 50 %-os üzletrészt és a célja az volt, hogy a társaságot nyereségesen üzemeltesse. A cég könyvelését a régi könyvelő látta el. A felperessel 2005-ben megkötött bérleti szerződés felmondására nem volt lehetőség, míg a bérleti díj aránytalanul magas volt. Időközben a bérbeadó személyében változás történt, és 2007 májusában már fény derült arra, hogy az adós veszteséges. A korábbi két tag közül az egyiket nem tudta elérni, és az alperes a tagok helyett is pótbefizetéssel próbálta meg a társaság gazdasági helyzetét helyreállítani. Az adós akkori tartozása még ütemezhető és rendezhető volt, azonban a tagok között vita alakult ki, és végül a felperes felszámolási eljárást indított a bérleti díj tartozás miatt. A beszállítóval sem tudtak a fizetési feltételekben megállapodni, míg a felperes vezetőjével a két másik tag tárgyalta, és kilátásba helyezték, hogy ha a tartozás felét kifizeti, a felperes a felszámolás iránti kérelmet visszavonja. A tartozás felét az adós részben privát kölcsönből teljesítette, és a felperes vállalta, hogy az adós üzletrészt a tartozásba beszámítja, azonban ezt nem teljesítette, és készpénzben követelte a bérleti díjat. Miután a bérbeadó a bérleti szerződést felmondta, az adós megkísérelt új szerződést kötni, és a felperes részére a tartozást kifizetni. Az alperes a 2008. évi mérleggel kapcsolatosan annyit tudott előadni, hogy azt szabályosan elküldte a cégbírósághoz és a felperes ügyvédje részére az összes mérleget és főkönyvi kivonatot megküldte, amely „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. Előadta, hogy

három mérleget adott fel a cégbíróságnak, ebből kettő megérkezett, egy nem, és a postai megkeresés nem vezetett eredményre. A felperes tisztában volt a cég gazdasági helyzetével, és a céget szándékosan ellehetetlenítette. Ha a felperes a szóbeli megállapodást betartja, nem keletkezik kára, mert az adós a tartozást árukészlettel rendezi.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Előadta, hogy a felperes a per során bizonyította, hogy a gazdálkodó szervezet volt ügyvezetője nem teljesítette a kötelezettségét, a 2008. évi beszámolót nem helyezte letétbe, és a közzétételről sem gondoskodott, ezért a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell, és a vezető nem mentesülhet a felelősség alól. Az alperes bizonyítási lehetősége a fentiek miatt korlátozott, és ha a vélelemmel szemben bizonyítékot nem tud megjelölni, a kimentésnek nincs helye, a felróhatóság vizsgálata nélkül vélelmezni kell a hitelezői érdekek sérelmét. Az alperes bizonyítékot nem jelölt meg, ezért a vélelem továbbra is fennáll.

A fellebbezés megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta, és irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott. A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával maradéktalanul egyetért, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének indokaira történő utalással az alperes fellebbezése folytán csupán az alábbiakat emeli ki.

A Cstv. 33/A. § (2) bekezdése értelmében, ha a gazdálkodó szervezet vezetője a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. Ebben az esetben a hitelezői érdekek sérelmét már az ügyvezető jogellenes magatartásának eredményét is magában foglaló következményeként kell értékelni, így a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglaltak együttes alkalmazásával azt kell vélelmezni, hogy

azok a személyek, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A hitelezői érdekek sérelmének véelme folytán a hitelezőt a továbbiakban a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint nem terheli annak bizonyítása, hogy az ügyvezető nem a jogszabálynak megfelelően járt el, és ezzel okozati összefüggésben a hitelezői követelések teljes kielégítését megghiúsította. A gazdálkodó szervezet vezetője ezzel szemben bizonyítani köteles, hogy az ügyvezetési feladatait a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, illetőleg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette.

Nem vitás tény, hogy az alperes 2006. december 11-től kezdődően az adós ügyvezetője volt, míg a felperes hitelezői igényét a felszámoló a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vette, így a Cstv. 3. § (1) bekezdésének c) pontja szerint hitelezőnek mindősül, ezért a perindítás személyi feltételei mindkét fél tekintetében teljes egészében fennálltak. A Pest Megyei Bíróság mint Cégbíróság 2010. június 30-án kelt hivatalos tájékoztatása szerint az adós a 2008. évi éves beszámolót a cégbíróságnak nem küldte meg, majd ezt követően felszámolás alá került, ezért a felperest a kérelem alátámasztásául szolgáló tények bizonyítása körében további kötelezettség nem terhelte.

Az elsőfokú bíróság a fentiekre tekintettel helytállóan állapította meg, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében foglaltakra - az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a mentesülésének alapjául

szolgáló okok fennállnak, illetőleg ügyvezetési feladatait a hitelezők érdekeinek elsőlegessége alapján látta el.

Az elsőfokú bíróság a 2010. május 27-én megtartott folytatólagos tárgyaláson kihirdetett 7. sorszámú végzésével tájékoztatta a feleket arról, hogy alperes kötelezettsége annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait a hitelezők érdekeinek elsőlegessége alapján látta el, míg a 2010. szeptember 23-án megtartott tárgyaláson kihirdetett 14. sorszámú végzésben az elsőfokú bíróság tájékoztatása arra is kiterjedt, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokkal szemben az alperesnek kell azt a tényt is bizonyítania, hogy az éves beszámolót letétbe helyezte, illetőleg gondoskodott annak közzétételéről. Az alperes azonban a reá háruló bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget, semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatott annak alátámasztásaképpen, hogy ügyvezetési feladatait az érintett időszakban a hitelezők érdekeinek elsőlegessége alapján látta el, illetőleg a felelősség alól történő mentesülésnek a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében foglalt feltételei fennállnak, ezért a törvényi vélelemre tekintettel az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló értékelésével hozta meg az érdemi döntését.

A Fővárosi Ítéltábla a határozatának meghozatalakor kizárólag azokat a nyilatkozatokat és bizonyítékokat bírálhatta el, amelyeket a felek az elsőfokú eljárás folyamatban léte alatt előterjesztettek, mert a Pp. 235. § (1) bekezdés második mondata alapján a fellebbezésben új tényállítására, illetve új bizonyíték előadására, csak akkor kerülhet sor, ha mindez az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartása mellett megfelelő határidőt biztosított az alperes részére, hogy a védekezés alapjául szolgáló tényeket és bizonyítékait megjelölje, így az alperes fellebbezésében előadott újabb tényeket és a fellebbezés mellékleteként benyújtott okiratokat a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú eljárásban már nem vizsgálhatta és nem bírálhatta el.

A fent kifejtett indokokra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében - a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján, utalással annak helyes indokaira - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján marasztalta az alperest a felperesnek a másodfokú eljárásban ügyvédi munkadíjként felmerült perköltségeinek megfizetésére, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj 50 %-ban határozta meg, a 4/A. § (1) bekezdésének megfelelően az áfára is figyelemmel.

Az alperes részleges - a fellebbezési illetékre vonatkozó - költségmentessége folytán a Pp. 84. § (1) bekezdésének b) pontja alapján mentesül a fellebbezési illeték megfizetése alól, ezért az alperes által meg nem fizetett eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

A fellebbezés elbírálása a Pp. 256. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül történt.

Budapest, 2012. április 19.

. Koday Zsuzsanna s.k.

a tanács elnöke

. Bleier Judit s.k.

előadó bíró

Dr. Volein Anna s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő